

NDËRMARRJA HIDROEKONOMIKE **"IBËR - LEPENC"** SH.A.
HYDRO - ECONOMIC ENTERPRISE **"IBËR - LEPENC"** J.S.C.
VODOPRIVREDNO PREDUZEĆE **"IBËR - LEPENC"** D.D.

Sheshi "Bil Klinton" Nr.13 Prishtinë, Kosovë Bulevar "Bil Klinton" Br.13 Priština, Kosovo
Tel: 038/226-070, 225-006, Fax: 038/226-159; Email: iber_lepenci@hotmail.com

K O D I

I

ETIKËS DHE QEVERISJES KORPORATIVE

PRISHTINË, Janar 2010

KAPITULLI I OBJEKTIVAT DHE PRAKTIKAT

Neni 1 Dispozitat e përgjithshme

(1) Kodi për Qeverisjen e Korporatës (“Kodi”), ka për qëllim të promovojë praktikat efikase dhe të përgjegjshme për qeverisjen e korporatës-Ndërmarrjes Hidroekonomike „Ibër-Lepenc”Sh.A. Në këtë kuptim, Kodi duhet të paraqesë kriteret që do të zbatohen nga organet e Ndërmarrjes të cilat ushtrojnë lirinë e veprimit, e cila u lejohet atyre me statut dhe Ligj të zbatueshëm.

(2) Kodi duhet të jetë në harmoni me kornizën rregullative të korporatës e aplikueshme në Republikën e Kosovës, duke përfshirë Ligjin për Ndërmarrjet Publike Nr. 2008/03-L-087 dhe Ligjin për Shoqëritë Tregtare Nr. 2007/02-L-123 (ashtu siç është nxjerrë nga Rregullorja e UNMIK-ut Nr.2008/26) dhe statutin e Ndërmarrjes, ashtu siç plotësohet kohë pas kohe. Nëse ndonjë prej dispozitave në këtë Kod është në kundërshtim me dispozitat e akteve të lartpërmendura, atëherë mbizotërojnë aktet e mësipërme.

(3) Fjalët dhe shprehjet e përcaktuara në statutin e Ndërmarrjes do ta kenë të njëjtin kuptim dhe efekt atëherë kur përdoren në këtë Kod, vetëm në rast se shprehet ndryshe ose nëse konteksti e kërkon ndryshe.

Neni 2 Natyra obliguese dhe interpretimi

(1) Kodi do të jetë i detyrueshëm për Ndërmarrjen, veçanërisht për Bordin e Drejtorëve, Komisionin e Auditimit dhe Zyrtarët e Ndërmarrjes.

(2) Në rast të moskuptimit të ndonjë dispozite të këtij Kodi, autoritet përfundimtar për interpretim është Bordi i Drejtorëve.

KAPITULLI II RAPORTI MIDIS ZYRTARËVE DHE BORDIT TË DREJTORËVE

Neni 3 Përzgjedhja e Kryeshefit Ekzekutiv (KE)

(1) KE i Ndërmarrjes do të përzgjidhet vetëm në bazë të meritës, veçanërisht Bordi i Drejtorëve duhet të përzgjedhë një kandidat që posedon aftësi për të kryer detyrat dhe përgjegjësitë e tij/saj, i cili është i gatshëm dhe ka mundësi të implementojë strategjinë e përcaktuar nga Bordi i Drejtorëve dhe i cili ka aftësi të japë mendimin e tij objektiv dhe të pavarur në lidhje me interesin e veçantë të Ndërmarrjes. Në këtë pikë, KE i Ndërmarrjes duhet të përzgjidhet përmes një procesi konkurrues të hapur dhe transparent, i organizuar si vijon:

1. Bordi i Drejtorëve do të përcaktojë kualifikimet minimale dhe të kërkuara për pozitën. Kualifikimet e tilla duhet të jenë specifike dhe të lidhura me nevojat e Ndërmarrjes dhe sektorin në të cilin ai/ajo operon;
2. Shpallja e konkursit për vend të lirë pune duhet të publikohet dy ditë radhazi, së paku në dy gazetatat ditore më të lexuara kosovare;
3. Afati i fundit për dorëzimin e aplikacioneve nuk duhet të jetë më i shkurtër sesa një muaj që nga data e publikimit të shpalljes së konkursit për vend të lirë pune;
4. Bordi i Drejtorëve mund të caktojë një këshilltar të pavarur, kompetent dhe me reputacion që të ndihmojë në vlerësimin e të gjithë kandidatëve kundrejt kërkesave minimale, i cili këshillon Bordin e Drejtorëve në përzgjedhjen e listës së ngushtë të kandidatëve;
5. Bordi i Drejtorëve duhet të vlerësojë dhe intervistojë një numër të mjaftueshëm kandidatësh (por jo më shumë se 4);
6. Procesi i përzgjedhjes duhet të përsëritet derisa Bordi i Drejtorëve të identifikojë një kandidat të kënaqshëm.

(2) Kandidati i zgjedhur duhet të ketë besueshmërinë e plotë të Bordit të Drejtorëve.

(3) Ngjashëm, Zyrtari Kryesor Financiar (ZKF) dhe Këshilltari i Përgjithshëm/Sekretari do të përzgjidhen nga KE, vetëm në bazë të meritës. Në këtë kuptim, kandidatët do të propozohen nga KE për t'u emëruar më pas nga Bordi i Drejtorëve. Përzgjedhja do të bëhet përmes një procesi konkurrues dhe transparent, i krijuar lirshëm nga KE mbi bazë të analizës së kostove-përfitimeve, dhe në pajtim me politikat e Ndërmarrjes për rekrutim dhe në pajtim me ligjin e zbatueshëm.

Neni 4

Kompetencat e Bordit të Drejtorëve, KE-së dhe ZKF-së

(1) Bordi i Drejtorëve duhet të sigurojë se KE ka kapacitetet e mjaftueshme për menaxhimin koherent të afarizmit dhe detyrave të Ndërmarrjes, duke pasqyruar përgjegjësinë e madhe të KE-së për performancën e Ndërmarrjes. Në veçanti, Bordi i Drejtorëve nuk duhet të ndërhyjë, ose të sfidojë vendimet e KE-së, sa i përket rekrutimit ose përjashtimit të punëtorëve të Ndërmarrjes, ose niveleve të tyre të pagave (tjetër nga ajo e zyrtarëve të lartë Ndërmarrjes). Përveç kësaj, anëtarët e Bordit të Drejtorëve nuk duhet t'u japin udhëzime punëtorëve të Ndërmarrjes për çështjet që i përkasin Ndërmarrjes, në rast se punëtorët nuk veprojnë në kapacitetin e konsumatorit të Ndërmarrjes. Bordi i Drejtorëve, si organ vendimmarrës i cili i nënshtrohet dispozitave të këtij Kodi dhe statutit të Ndërmarrjes, mund të u japë udhëzime Zyrtarëve të Ndërmarrjes.

(2) Bordi i Drejtorëve do të i kufizojë brenda kompetencave të veta përmes kërkesës për autorizimin e tij paraprak, vetëm vendimet për veprimet ose transaksionet më të rëndësishme, të cilat parashtrajnë rreziqe për strukturën industriale ose financiare të Ndërmarrjes, duke i identifikuar ato mbi bazat e natyrës dhe masave të tyre. Transaksionet e tilla natyrisht do të përfshijnë përvetësimin dhe shitjen e bizneseve të mëdha ose degëve

të tyre, të cilat përfaqësojnë së paku 10% të qarkullimit vjetor të Ndërmarrjes, gjetjen e garantuesve për detyrimet e mëdha dhe detyrimet e tjera të hapura të palës së tretë, krijimin e kredive të mëdha ose ndonjë forme tjetër të zgjatjes së kredisë, e cila e vë Kompaninë para rreziqeve të mëdha, dhe ndonjë transaksion, vlera e të cilit tejkalon 10% të qarkullimit vjetor.

(3) Në çdo rast Bordi i Drejtorëve do të ruajë kompetencën për të marrë vendime ose për të autorizuar çështjet që bien brenda menaxhimit ditor të Ndërmarrjes.

(4) Bordi i Drejtorëve nuk do të shqyrtojë në detaje veprimet ose vendimet që bien brenda menaxhimit ditor të Ndërmarrjes, me përjashtim të detyrave të saj për mbikëqyrje.

(5) Bordi i Drejtorëve mund të kufizojë kompetencat e KE-së duke kërkuar nënshkrimin e ZKF-së vetëm në vendimet që kanë të bëjnë me veprimet ose transaksionet, të cilat derisa janë të një madhësie të konsiderueshme (në kriterin e njëjtë të paraqitur në nenin 4, paragrafi 2, të këtij Kodi), nuk krijojnë rreziqe të mëdha për strukturën financiare dhe industriale të Ndërmarrjes.

(6) Bordi i Drejtorëve do të sigurojë që KE të gëzojë kompetencën e mjaftueshme për të menaxhuar në mënyrë koherente çështjet financiare të Ndërmarrjes. Bordi do t'i kufizojë të drejtat e KE-së vetëm në rast të marrjes së këtyre kompetencave për vete brenda kufijve të përcaktuar në neni 4, paragrafi 2, të këtij Kodi, ose në rast të kërkesës për nënshkrim të përbashkët me KE-në.

(7) Bordi i Drejtorëve vendos që t'ia japë KE-së udhëzimet për organizimin e brendshëm të Ndërmarrjes, këtij të fundit nuk do t'i kufizohet liria e veprimit për të modeluar raportimin e drejtpërdrejtë, që çon te KE. Në çdo rast, Bordi i Drejtorëve mund të vendosë të mos ia japë KE-së udhëzimet e detajizuara për organizimin e brendshëm të Ndërmarrjes.

Neni 5

Detyrat e mbikëqyrjes së Bordit të Drejtorëve

(1) Bordi i Drejtorëve do të ushtrojë mbikëqyrje të vazhdueshme dhe rigoroze, veçanërisht mbi sjelljen e Zyrtarëve të Ndërmarrjes (duke përjashtuar Zyrtarin për Auditim të Brendshëm, i cili është në kompetencë ekskluzive të Komisionit të Auditimit).

(2) Nëse performanca e Ndërmarrjes i shmanget synimeve të vendosura në planin e biznesit të vitit të caktuar financiar, atëherë Bordi i Drejtorëve do të kërkojë një raport nga KE, ku do të tregohen arsyet dhe sqarimet për mosfunksionim të duhur dhe do të merren masat e duhura përmirësuese.

(3) Në rast se Ndërmarrja nuk i përmbush synimet e saj realizuese për dy vite financiare radhazi, Bordi i Drejtorëve do ta shkarkojë dhe zëvendësojë KE, madje edhe në rast të mungesës së dëshmive të qarta të neglizhencës, me përjashtim të rastit kur del se mosrealizimi ka qenë rezultat i rrethanave ose ngjarjeve të paparashikuara në mënyrë objektive.

Neni 6

Fuqizimi i detyrave të dhëna në mirëbesim të Zyrtarëve

(2) Kurdo që informacionet e besueshme dëshmojnë se ndonjë prej Zyrtarëve (duke përfshirë Auditorin e Jashtëm, i cili është në kompetencë ekskluzive të Komisionit të Auditimit) ka vepruar në kundërshtim me detyrat e tij të besueshme, atëherë Bordi i Drejtorëve do ta hulumtojë çështjen pa vonesë.

(2) Nëse Bordi i Drejtorëve zbulon se një prej detyrave të besueshme të zyrtarit është shkelur, atëherë ai duhet ta largojë dhe zëvendësojë menjëherë këtë të fundit, dhe do të kërkojë dëmshpërblim kundër tij/saj.

KAPITULLI III

TAKIMET E BORDIT DHE KOMISIONIT TË AUDITIMIT

Neni 7

Takimet e Bordit të Drejtorëve

(1) Bordi i Drejtorëve do të krijojë një orar të rregullt të takimeve të tij të zakonshme, të cilat parashihen të jenë jo më pak se 6 dhe jo më shumë se 12 takime në vit, të cilat do të mbahen në intervale të rregullta mujore. Bordi i Drejtorëve duhet të krijojë rezolutat me shkrim, në pajtim me statutin, vetëm atëherë kur kjo justifikohet në mënyrë objektive, se mbajtja e një takimi urgjent është e pazbatueshme.

(2) Në secilin takim të zakonshëm, Bordi i Drejtorëve do të shqyrtojë dhe diskutojë së paku gjendjen financiare dhe performancën afariste të Ndërmarrjes, implementimin e planit të biznesit, planin e investimeve dhe raportet e KE për transaksionet, vendimet dhe ngjarjet e periudhës përkatëse.

(3) Kryetari i Bordit të Drejtorëve do t'i shqyrtojë me kujdes dokumentet e dorëzuara për Bordin e Drejtorëve, para takimit në mënyrë që të jetë në gjendje të kërkojë sqarime ose informacione të tjera nga KE.

(3) Takimet e jashtëzakonshme të paplanifikuara do të mbahen vetëm atëherë kur çështje të rëndësishme dhe urgjente kërkojnë zgjidhje nga Bordi i Drejtorëve dhe çështja nuk mund të presë deri në takimin e planifikuar të radhës. Rendi i ditës për takimet e jashtëzakonshme duhet të caktohet mbi çështjen(et) që ngrihen në takim.

Neni 8

Komisioni i Auditimit

(1) Zyrtari për Auditim të Brendshëm do të përzgjidhet në bazë të meritës. Në mënyrë specifike Komisioni i Auditimit duhet të përzgjedhë kandidatët që posedojnë aftësitë dhe shkathtësitë e duhura për kryerjen e detyrave dhe përgjegjësisive të tyre. Përzgjedhja do të bëhet nëpërmjet një procesi konkurrues dhe transparent, i krijuar lirshëm nga Komisioni i Auditimit mbi bazë të analizës së kostove dhe përfitimeve, dhe në pajtim me politikat për punësim të Ndërmarrjes dhe ligjin e zbatueshëm.

(2) Mbikëqyrja e Zyrtarit për Auditim të Brendshëm do të bëhet në pajtim me *mutatis mutandis*, rregullat e njëjta të vendosura në nenin 5 të këtij Kodi.

(3) Pagat për KE, ZKF, Këshilltarin e Përgjithshëm /Sekretarin dhe Zyrtarin për Auditim të Brendshëm, do të vendosen nga Bordi i Drejtorëve sipas propozimit të Komisionit të Auditimit në konsultim me KE-në, në lidhje me pagën e ZKF-së dhe Këshilltarin e Përgjithshëm /Sekretarin, brenda niveleve të pagave në treg dhe në ndonjë rast në nivelin që nuk dëmtohet mundësia e Ndërmarrjes për të tërhequr kandidatë që kanë aftësitë dhe kompetencat e duhura.

(4) Komisioni i Auditimit do të takohet para secilit takim të Bordit të Drejtorëve, së paku tre ditë më herët, dhe do të caktojë takimet në përputhje me rrethanat. Përveç kësaj, Komisioni i Auditimit do të caktojë çdo takim shtesë, i cili mund të kërkohej për përmbushjen e detyrave të tij.

(5) Në secilin takim që do të mbahet para takimeve të Bordit të Drejtorëve, Komisioni i Auditimit do të shqyrtojë përveç dokumenteve të përgatitura nga KE për Bordin e Drejtorëve, raportet nga Zyrtari i Auditimit të Brendshëm lidhur me çështjet e caktuara që bien brenda kompetencave të tij.

(6) Kryetari i Komisionit të Auditimit do të shqyrtojë me kujdes dokumentet e dorëzuara nga Zyrtari i Auditimit të Brendshëm tek Komisioni i Auditimit, para mbajtjes së takimit, në mënyrë që të jetë në gjendje të kërkojë sqarime ose informacione të tjera nga Zyrtari i Auditimit të Brendshëm.

(7) Takimet e paplanifikuara ose të jashtëzakonshme do të mbahen vetëm kur thirren, kur çështje të rëndësishme dhe urgjente kërkojnë një vendim nga Komisioni i Auditimit, dhe çështjet që nuk mund të presin deri në takimin e planifikuar të radhës. Rendi i ditës për takimet e jashtëzakonshme duhet të caktohet mbi çështjen(et) për të cilat edhe është thirrur ai takim.

(8) Për ta lehtësuar ushtrimin e mandatit të tij, Komisioni i Auditimit, mund të kërkojë edhe një konsulent të jashtëm, si këshilltar. Këshilltari i jashtëm duhet të ketë përvojë të duhur në praktikat e financave dhe kontabilitetit, bashkë me njohurinë mbi praktikat më të mira për auditim.

(9) Komisioni i Auditimit, do të adaptojë rregullat procedurale për trajtimin konfidencial të informacioneve të mbledhura si rezultat i programit për denoncim, për shkak të hulumtimeve dhe trajtimit të akuzimeve të pavërteta.

KAPITULLI IV DISPOZITA TË NDRYSHME

Neni 9

Vetëvlerësimi i performancës së Bordit të Drejtorëve dhe Komisionit të Auditimit,

Bordi i Drejtorëve dhe Komisioni i Auditimit, do të shqyrtojnë performancën e tyre për çdo vit, në pajtim me kriteret për vetëvlerësim, të krijuara në fillim të vitit financiar dhe në pajtim me dispozitat e ligjit të zbatueshëm.

Neni 10

Deklarimi

Bordi i Drejtorëve do të adaptojë bashkë me pasqyrat financiare vjetore, një përmbledhje të shkurtër dhe një raport të thjeshtë gjuhësor, duke përmbledhur në mënyrë të qartë, të drejtë dhe koherente pasqyrat financiare vjetore të Ndërmarrjes dhe raportin vjetor, duke u përqendruar në të dhënat kryesore, ngjarjet dhe vendimet e vitit përkatës financiar. Një raport i tillë do të përgatitet nga KE dhe i dorëzohet Komisionit të Auditimit, për shqyrtim, e më pas do t'i dorëzohet për aprovim Bordit të Drejtorëve dhe do të publikohet në uebsajtin e Ndërmarrjes, bashkë me pasqyrat vjetore financiare.

Neni 11

Kodi i Etikës, Politikat për Staf dhe Udhëzuesi i Punëtorëve

(1) KE do të paraqesë para Bordit të Drejtorëve një udhëzues për punëtorë, i cili duhet të përfshijë kodin e etikës dhe politikat për staf, ashtu që në mënyrë kolektive të sigurohet se Ndërmarrja po i zbaton praktikatat e qeverisjes së përgjegjshme dhe efikase në të gjitha fushat përkatëse.

(2) Bordi i Drejtorëve kërkohet të respektojë dispozitat e zbatueshme të udhëzuesit të punëtorëve të Ndërmarrjes.

(3) Me kusht që politikatat vijuese të Ndërmarrjes janë të detyrueshme dhe të obligueshme për secilin anëtar të Bordit:

1. Logot dhe mbishkrimet e Ndërmarrjes nuk duhet të përdoren për letra personale ose për ndonjë qëllim jozyrtar të Ndërmarrjes.
2. Armët e ftohta, armët e zjarrit ose eksplozivët, nuk janë të lejuara në objektet e Ndërmarrjes.
3. Bordi i Drejtorëve nuk duhet të pranojë të holla ose dhurata, materiale ose trajtime apo favorizime të tjera të veçanta, të cilat mund të krijojnë, ose duket se krijojnë, një pozitë favorizuese për dikë që bën biznes me Ndërmarrjen duke përfshirë çdo individ, entitet afarist, ose agjencion, i cili është në pozitë për të ofruar mallra ose shërbime për Ndërmarrjen. Ne kuptim të këtij Kodi me shprehjen “dhuratë” nënkuptojmë çdo gjë që ka vlerë, duke përfshirë edhe drekat dhe darkat, biletat e fluturimit ose akomodimet në hotele, ose format e tjera të argëtimit. Kjo listë nuk ka për qëllim që të jetë ekskluzive.

4. Besueshmëria: Gjatë mandatit të një anëtari të Bordit të Drejtorëve, ai/ajo do të jetë konfidencial ndaj informacioneve të Ndërmarrjes, që kanë të bëjnë (por jo edhe të kufizohen në) me: dizajnët e produkteve, të dhënat për personelin e Ndërmarrjes, parashikimet e ngarkesave, planet për kapacitetet, dosjet e tarifave, strategjitë për marketing, informacionet për konsumatorë, politikat për caktimin e çmimit dhe informacionet e tjera të lidhura me këto. Këto informacione janë pronësore dhe kritike për suksesin e Ndërmarrjes dhe duhet mos të dalin ose të përdoren jashtë objekteve të Ndërmarrjes ose të diskutohen me ndonjë punëtorë jashtë Ndërmarrjes, vetëm në rast se kjo lejohet nga KE ose kur kërkohet me ligj të zbatueshëm. Ky obligim do të vazhdojë edhe pasi të ketë përfunduar ose përjashtuar mandati i anëtarit të Bordit të Drejtorëve.
5. Marrëdhëniet me Publikun: meqë Ndërmarrja duhet të flasë në një mënyrë të koordinuar dhe konsistente, vetëm punëtorët e Ndërmarrjes, të cilët janë të autorizuar me shkrim nga KE mund të flasë para mediave lidhur me çështjet që i takojnë Ndërmarrjes. Të gjitha komunikimet me shkrim, me media, do të përgatiten nga Departamenti i Marrëdhënieve me Publikun dhe do të aprovohen nga KE para se këto komunikime me shkrim të dorëzohen në media. Sipas kësaj, dhe në pajtim me këtë politikë, anëtarët e Bordit duhet të mos flasin, ose të dorëzojnë komunikata me shkrim, për media, lidhur me gjërat që i përkasin Ndërmarrjes.

(4) Anëtarët e Bordit të Drejtorëve realizojnë paga dhe përfitime vetëm nga Ndërmarrja, ashtu siç parashihet me ligjin e zbatueshëm. Përveç në rastin e parashikuar sipas neni 8, paragrafi 8 të këtij Kodi, Ndërmarrja nuk do t'ju sigurojë (dhe anëtarët e Bordit nuk duhet ta kërkojnë) këshilltarë, vetura, kompjuterë, telefona ose pajisje të tjera ose përfitime për Bordin e Drejtorëve, e as t'u sigurojë ndonjë zyrë brenda objekteve të Ndërmarrjes (përveç për qëllime të mbajtjes së takimeve të Bordit të Drejtorëve ose takimeve të Komisionit të Auditimit).

Neni 12 **Hyrja ne fuqi**

Ky Kod do të hyjë në fuqi ditën e aprovimit nga Bordi i Drejtorëve dhe pas nënshkrimit të tij nga ana e Kryetari të Bordit.

Prishtinë,
29.01.2010

Kryetari i Bordit

Nazmi Zenelaj
Nazmi Zenelaj